

Rozhodnutí Krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 14. 9. 1956, sp. zn. 3 Co 596/56

Číslo: 59/1957

Právní věta:

Zohyžděním ve smyslu § 355 obč. zák. je nutno rozumět zohyždění trvalejšího rázu, které omezuje poškozeného v normální náplni života tím, že jej vylučuje z uplatnění ve společnosti, ve sportu v kulturním životě a pod. Tak je tomu, i když se následky poranění projevují spíše v celém počínání a chování poškozeného (grimasy, porucha chůze, způsob jednání s lidmi), než v tělesném zohyždění.

Předpokladem nároku na odškodnění není, že si poškozený sám uvědomuje újmu způsobenou zohyžděním a že sám je s to rozhodnout, jak použít přiznaného odškodnění.

Soud: Krajský soud v Uherském Hradišti

Datum rozhodnutí: 14.09.1956

Spisová značka: 3 Co 596/56

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Zohyždění

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Dne 10. října 1953 jel první žalovaný Josef F., který řídil auto požární ochrany, jehož vlastníkem byl druhý žalovaný Místní národní výbor – požární sbor v K., tak neopatrně, že najel na jednosměrný povoz řízený žalobcem. Nárazem byl žalobce sražen s vozu, při čemž utrpěl těžké zranění – otřes mozku a zlomeninu lebeční kosti. Za své neopatrné jednání byl první žalovaný odsouzen pro trestný čin podle § 222 odst. 1, 2 tr. zák. Od úrazu trpí žalobce chorobným duševním stavem a je od této doby ve státní psychiatrické léčebně a je také zcela zbaven svéprávnosti. Proto se žalobce domáhá odškodnění za zohyždění podle § 355 obč. zák.

Lidový soud v Holešově dospěl po provedeném řízení k přesvědčení, že u žalobce jde o zohyždění, které mu překáží v životním uplatnění a přisoudil mu určitou částku jako přiměřené odškodnění a rentu od 1. dubna 1955. V uvedeném rozsahu vyhověl proto žalobě.

Do tohoto rozsudku se odvolali všichni účastníci. Žalobce proto, že výše odškodnění přiznaná

lidovým soudem je neúměrně nízká a žalovaní proto, že nejde podle jejich názoru vůbec o zohyždění a že v každém případě, i kdyby o zohyždění šlo, není přiznaná výše odškodnění úměrná zohyždění žalobcovu.

Krajský soud vyhověl odvolání žalobce a rozsudek lidového soudu změnil tak, že žalovaní jsou povinni zaplatit žalobci rukou společnou a nerozdílnou částku vyšší než přisoudil lidový soud. K otázkám, o které jde, uvedl

v odůvodnění:

Krajský soud musí se především zabývat otázkou, zda u žalobce jde o zohyždění, které mu ve smyslu § 355 obč. zák. brání v životním uplatnění. Lidový soud odpověděl na tuto otázku kladně. Krajský soud má za to, že nepochybil. Lidový soud se opřel o posudek znalce z oboru duševních chorob, který uvedl, že u žalobce jde o následky poranění, že tělesné zohyždění není u něho ani tak podstatné jako zohyždění jevíci se v celém jeho chování, v grimasech, v poruše chůze a vůbec v jednání s lidmi, v neudržování čistoty, čímž se žalobce stává obtížným a těžko snesitelným pro okolí, což vlastně znamená mnohem více, než tělesné poškození následkem poranění. U žalobce došlo podle znalce k velmi značnému poškození mozkové tkáně, a v důsledku toho jsou duševní schopnosti žalobcovy tak sníženy, že znalec nevěří – a svědčí pro to i dosavadní velmi málo nadějný průběh léčení – že by u žalobce mohlo dojít k návratu jeho pracovní schopnosti.

Občanský zákon nedefinuje přímo, co je dlužno rozumět zohyžděním. Ze zákona vyplývá, že musí jít v souvislosti s ublížením na zdraví o takové porušení tělesné integrity poškozeného, že je na překážku jeho životního uplatnění. Nepochybně musí jít o zohyždění trvalejšího rázu, které omezuje poškozeného v normální náplni života tím, že jej vylučuje z uplatnění ve společnosti, ve sportu, v kulturním životě a pod. Tyto náležitosti jsou v daném případě i podle názoru krajského soudu dány. Ze žalobce jako zdravého člověka se stal neduživý ubožák a důsledky úrazu, zaviněné prvním žalobcem, neodrážejí se u žalobce jen v oblasti psychické, ale i navenek v celém jeho počínání a chování a také na jeho celkovém vzezření, jak je zcela zjevné ze srovnání fotografií, na nichž je žalobce zobrazen před úrazem a po něm. Žalobce je tak ve skutečnosti natrvalo vyřazen z lidské společnosti, nemůže si řadu životních úkolů opatřit sám a bez cizí pomoci, není vůbec schopen výkonu svého povolání a není žádné naděje na podstatnější zlepšení jeho nynějšího stavu.

Žalovaní míní, že se k pojmu zohyždění vyžaduje kromě porušení tělesné souměrnosti trvalé povahy také, aby poškozený toto porušení pociťoval jako újmu a aby dovedl sám použít odškodného ve svůj prospěch. Nic takového nelze však odvodit z ustanovení § 355 obč. zák. Kdyby žalovaní měli mít pravdu, pak by nejtěžší důsledky ublížení na zdraví byly vyloučeny z odškodnění za zohyždění. To jistě zákon svým ustanovení § 355 obč. zák. nemínil.

Srov. rozhodnutí č. 28/1956 Sbírka rozhodnutí čs. soudů.